

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti **8** 3.5.2012

Mummon muru

Isovanhemmuutta on monenlaista.
8-9

Äidin hyvä aamiainen on reilu aamiainen

Reilu kauppa ja Martat kattavat aamupalan Vanhaan pappilaan.

➔ 2

Kiistaa vaiko aitoa kuulemistä?

Kirkon työntekijät ovat mukana Suomi24.fi:n keskustelupalstalla ja sosiaalisessa mediassa.

➔ 6-7

Karun gradun aiheena ihmiskauppa

Taru Lähdemäki selvitti, miten ihmiskaupan uhreja autetaan.

➔ 16

Kannen kuva:

Kolmevuotias Leevi käy mielellään mummonsa Sirkka Mörskyn luona ja opettelee viittomia. Mummin viittoma on pehmeä taputus poskelle. Kuvaaja: Tytti Pääkkönen

Piispa Simo Peura maaseutuseminaarissa Suolahdessa: Ruokaketju saatava kestäväälle perustalle

Jotta ruoka saadaan mullasta nälkäisen pöytään, tarvitaan pitkä ketju toimijoita. Ketjussa tehdään arvovalintoja. Koska valintojen tekijät ovat ihmisiä, ketjussa voi ilmetä vääristymiä. Alkutuottaja voi riistää luontoa. Kauppa voi kilpailuttaa tuottajia epäreilusti. Kuluttaja voi haluta ostaa mahdollisimman halpoja tuotteita. Kristillisen uskon näkökulmasta vääristy-

mät ovat esimerkkejä ihmisen itsekkyydestä. Se johtaa ahneuteen, josta kärsivät kaikki. Vain silloin, kun jokainen kunnioittaa ketjun muita osia, hyvinvointi on kestävällä pohjalla ja se on yhteistä. Mitä tämä kestävä pohja voisi olla? Yksi kiteytys voisi löytyä käsitteistä kiittolaisuus, kunnioitus ja kohtuus. Ne ovat tuttuja kristillisestä elämänsäntymisestä.

Talousarvioavustukset ovat haettavissa

Yhdistysten talousarvioavustukset vuodelle 2013 haettavissa 31.8.2012 mennessä. Hakemuslomakkeita saatavilla osoitteesta www.jyvaskylanseura-kunta.fi tai tilaamalla p. 0405354124/hallintosihteeri.

Kolumni

Yhden korren varassa

Kylvin kevään kunniaksi pieniin ruukkuihin mausteyrttien siemeniä sekä ohranjyviä kissanruohoksi. Laitoin ruukut ikkunalaudalle aurinkoa saamaan, kastelin multaa säännöllisesti ja odotin versovaa vihreää. Ja yhtenä päivänä mustasta mullasta olikin puskenut esiin yksi sinikäs ohran alku – vain yksi.

Kontrasti huojuvan huitaleen ja odotusten sekä sisustuslehtien viherasetelmien välillä oli niin suuri, että pyrskähdin iloiseen nauruun. Ja pitihän se riemastuttava auringonvalossa paistatteleva kolmisenttinen heiveröisyys kuvata ja laittaa sosiaaliseen mediaan kavereiden iloksi. Että näin meillä – eipä mennyt kuin Strömsössä, tälläkään kertaa.

Seuraavana aamuna lähdin kävelemään töihin. Oli harmaata ja räntäistä. Jo valmiiksi väsyneenä taivalsin katuja, joilla kivenmurskeet pyörivät kengän pohjan alla. Heti kotiovella iski alamittaisuus: olen minä olematon kasvattaja, kun en edes kissanruohoa saa tuuheana viheröimään. Kukatkin meillä nuupahtavat, neljästä gerbiilistä kaksi on kuollut ja perheen nuorten kanssa väännän kättä yhtenään.

Järkiaivolohko yritti muistuttaa, että minäkö sen muka päätän, kuinka moni ohranjyvä itää. Tunneivolohko ei puhetta kuunnellut.

Saman päivän iltana pääsin iltalukemiskirjassani **Viivi Luikin Varjoteatterissa** kohtaan, jossa virolaiskirjailija kuvailee näkemäänsä postikorttia. Se oli julkaistu sodanjälkeisessä pahasti pommitetussa Berliinissä. Kortin kuvassa nuori nainen on asettanut aurinkoa, melkein savuavien raunioiden keskellä, pommitushelvetistä selvinneenä.

Ihminen on kuin ruoho, sanoo *Raamattu*. Ihminen on kuin ruoho: kun tuuli käy hänen ylitse, ei häntä enää ole eikä hänen asuinsijansa häntä enää muista.

Mycös Viivi Luik kirjoittaa, että ihminen on kuin ruoho. Ihminen on kuin ruoho, joka nousee hautakummun mullasta heti kun vain on mahdollista, eikä välitä mistään. Nuori nainen yritti unohtaa sodan kauhut ja ottaa vaikka väkisin itselleen sen pienen osan aurinkoa, joka hänelle maailmassa kuuluu.

Tämän luettuani katsoin ohrantörökstä uusin silmin. Sinnikkäästi, pelkäämättä ja itseään muihin vertailematta se kasvoi mustasta mullasta. Nyttemmin se on saanut pieneen astiaansa kavereitakin – arviolta seitsemän.

Kaarina Heiskanen

Reiluttaja kattaa äideille hyvän aamiaisen

Martat ja Reilu kauppa kattavat yhdessä hyviä aamiaisia, jotka tekevät hyvää nauttijalleen sekä viljelijälleen. Äitien hyvä aamiainen tarjoillaan ilmaiseksi Vanhassa pappilassa keskiviikkona 9.5. klo 9-11.

KAARINA HEISKANEN

Hyvä aamiainen on terveellinen, ja sen läheltä tulevat ainekset tukevat kotimaista työtä. Kehityksessä viljellyt ainekset puolestaan kantavat Reilun kaupan merkkiä, määrittelee Reilu kauppa kampanjassaan hyvän aamiaisen tunnusmerkit.

Reiluttajaksi koulutautunut **Pirjo Kunnari** Äänesalon Martoista kattaa pappilan aamiaista. Hän tutustui viime syksynä Reilun kaupan opintomatalla Ghanassa reilun suklaan raaka-aineen kasvattamiseen ja myyntiin. Reilu tuotanto tuli laajemminkin tutuksi.

– Banaaninviljely, sadonkorjuu ja pakkaus olivat mielenkiintoista nähtävää. Hyvin organisoitu ja hygieeninen työskentely ilahduttivat.

Matka Reilun kaupan tuotteiden lähtömaahan vakuutti.

– Reilun kaupan toiminta on ollut minulle läheistä ja rakasta. Nyt lisäksi hieman voluumia ja annan ilon virrata, kun kerron Reilun kaupan toiminnasta ja tuotteista. Sanonta, että pohjalainen ei luota kuin itteensä, saa minulta lisäkaneetin: Pohjalainen ei luota kuin itteensä ja reiluun kauppaan.

– Pappilassa on tarjolla edullinen ja terveellinen perusaamiainen eli kaurapuuroa Reilun kaupan hunajan ja maidon kera. Juomana on Reilun kaupan mehua. Kahvi ja tee juodaan Reilun kaupan banaanikakun kera, kertoo reiluttaja Pirjo Kunnari.

Duudsonit vaativat tekoja

kiikari

Tämä Duudson-tempaus ei ole riski peukaloille eikä muillekaan ruumiinosille.

Kirkon Ulkomaanavun *Avain ammattiin*-kampanjan tavoite on antaa kehitysmaiden nuorille avain tulevaisuuteen koulutuksella. Maailman katsotuimman suomalaisen tv-ohjelman *Duudoneiden Jarno* ja *Jarppi* lähtivät mukaan kampanjaan, koska uskovat, että kehitysmaiden nuorten asemaa voidaan parantaa.

– On hyvä miettiä, kuinka moni alussa tosiaan uskoi, että neljä Pohjanmaan juttia on kerran Hollywoodissa! Asenteen ydin onkin se, että uskaltaa uskoa itseensä ja unelmaan, Jarno sanoo.

– Kun saadaan edes pienen ydinporukan olot muuttumaan, hyvinvointi leviää vähitellen koko yhteisöön, Jarppi vetoaa.

Vetoamus nuorison asian edistämisestä

Duudsonit patistavat suomalaisia allekirjoittamaan vetoamuksen presidentti **Sauli Niinistö**lle, jotta Suomi alkaisi kansainvälisesti vaatia tekoja kaikkein heikoimmassa asemassa olevien nuorten auttamiseksi.

Vetoamuksen voi allekirjoittaa Kirkon Ulkomaanavun tapahtumissa tai verkossa kampanjan sivuilla www.tekojakampanja.fi.

– Maailmassa on 1,2 miljardia 15-24-vuotiaista nuorta, suurin ikäluokka koskaan.

Jos nuori ei pääse opiskelamaan tai saa ensimmäistä työpaikkaa, hän on vaarassa syrjäytyä, Kirkon Ulkomaanavun viestintäjohtaja **Veera Hämäläinen** kertoo.

Kirkon Ulkomaanapu tukee nuorten koulutusta ja työllistymistä esimerkiksi Kongossa ja Hondurasissa, joissa nuorten opiskelumahdollisuudet ovat niukat.

Ulkomaanapu tekee yhteistyötä ammat-

tikoulutusta järjestävien kansalaisjärjestöjen kanssa ja tarjoaa mahdollisuuksia stipendeihin.

Näin heikoimmassa asemassa olevat voivat saada koulutusta, esimerkiksi entiset lapsisotilaat, teiniäidit ja orvot. Tärkeää on myös elämäntaitojen tarjoaminen koulutuksesta valmistuneille työllistymisen tukemiseksi.

Kampanjaan osallistumisessa on myös itsekäs motiivi. Duudsonit tuli taloon -ohjelman myötä huomaisimme, että hyvän tekemisestä tulee itselle hyvä olo, kertovat Jarppi Leppälä (kuvassa vas.) ja Jarmo Laasola kotimaa24.fi -sivun haastattelussa.

Kuudes rollaattorimarssi muistuttaa vanhusten hyvän hoidon periaatteista

Lauantaina 12. 5. järjestettävä Rollaattorimarssi haastaa ulkoiluttamaan vanhuksia ja muistuttaa vanhusten hyvän hoidon periaatteista. Vapaaehtoiset ulkoiluttajat vievät vanhuksia ulos virkistymään joko kävelen, pyörätuolissa tai rollaattorin avulla. Ulkoilua kaipaavat niin kotona asuvat vanhukset

ja vammaiset kuin palvelutalojen ja pitkäaikaishoidon osaston asukkaat. Jyväskylässä marssille on haastettu muun muassa kaupunginvaltuutetut sekä valtuuston ja valtuustoryhmien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Lähdesinäkin mukaan tekemään hyvää!

Toivakan Tähtityttöjen ääni kuuluviin: Ei kiusata -äänitteen tuotolla rakennetaan Haitin kouluja

Toivakan seurakunnan ja koulukeskuksen lapsikuoro Tähtitytöt on julkaissut äänitteen *Ei kiusata*. 8-13-vuotiaista koostuvaa kuoroa johtaa opettaja Tiina Asikainen. Kuoro on toiminut reilun kahden vuoden ajan. Aina ajankohtaisen *Ei kiusata* -kappaleen säveltäjä-sanoittaja on Pentti Rasinkangas. Levyn

kaksi muuta laulua ovat Juha Vainion suomentama *Käy mun vierelläin* ja negro-spirituaali *Valo pieni mulla on*. Levyn musiikilliset sovitukset on tehnyt Make Perttilä. Levyn on rahoittanut Toivakan seurakunta ja sitä on tukenut Toivakan kunnan kulttuuritoimi ja Lions Club Toivakka.

Leo Louhivaara lapioisi umpeen köyhien ja rikkaiden välisen kuilun

Leo Louhivaara on laulava evankelista, joka pitää 60-vuotisjuhlakonsertin *Elämäni sävel Huhtasuon kirkossa 5.5.*

1. Kuka olet ja mitä teet?

Olen Leo Louhivaara ja kotoisin Tampereelta. Nykyisin olen jyväskyläläinen. Soitan, laulan ja kuntoilen.

2. Vietät 60-vuotissyntymäpäiväjuhlia konsertin merkeissä Huhtasuon kirkossa. Miten muuten juhlistat merkkipäivääsi?

Toivottavasti hyvin onnistuvalla matkalla Sari-vaimon kanssa

3. Olet tangoprinsi vuodelta 1989. Mitä kaipaat tangoprinsshivuosistasi?

Mukavia rehtejä keikkakavereita.

4. Miksi aikoinaan osallistuit tangokilpailuun?

Menestys mielessä.

5. Sopiiko tango kirkkoon?

Kirkkoon kuuluu hengellinen musiikki.

6. Millaisissa tilaisuuksissa esiinnyt nykyisin?

Esiinnyt kirkkokonserteissa, hengellisissä tilaisuuksissa kaikessa kirjossaan, kulttuuritoimen järjestämissä musiikkitalaisuuksissa päiväkeskuksissa.

7. Esiinnyt paljon vaimosi Sarin kanssa. Millaista yhteistyönne on?

Mielenkiintoista, helppoa ja antoisaa.

8. Mikä on se hengellinen laulu, jonka kaikkien mieluiten laulat – ja miksi?

Armo suuri ihmeinen. Koska Jumalan armo on suurta ihmettä ja kiitollisuutta.

9. Sävellätkö ja sanoitatko kappaleita itse?

Muutamia lauluja on sävellettyä. Toivon, että joskus voisin säveltää enemmän.

10. Kuka Raamatun henkilö haluaisit olla?

Samaistun Paavaliin, koska oma uskoon-

Pietarin kalansaaliin toivossa

Leo Louhivaara teki Lähipiiri-testin, joka kertoo, ketä Jeesuksen lähipiiriläistä hän muistuttaa.

Testituloksen mukaan Louhivaara on kuin Pietari.

– Pietari oli ihmisten kalastaja, ja tulos pitää ainakin 50-prosenttisesti paikkansa. Ammattin on toinen kuin Pietarilla, mutta ihmisten kalastajana tahdon kulkea Pietarin jalanjäljissä. Laulaa ja soittaa olen saanut koko ikäni, mutta nykyään ajatukseni on, että laulujen myötä voisin olla jakamassa jotakin ihmisille Isän Jumalan sydämelästä. Siis olen myös omalla tavalla laskemassa verkkoja, että ihmiset saisivat kokea Jumalan läsnäolon.

Lähipiiri-testi löytyy osoitteesta evl.fi/lahipiiri

tuloni oli yllätyksellinen. Paavali opettaa sen, että Jumalan armosta olen se, mikä olen. Paavali varoittaa luopumasta elävästä Jumalasta.

11. Mikä kirja menossa?

Raamattu.

12. Jos olisit diktaattori, mitä muuttaisit Suomessa?

Köyhien ja rikkaiden välisen kuilun, koska olemme kaikki tasavertaisia.

13. Mitä harrastat? Miten lataat akkujasi?

Liikuntaa monessa muodossa ja penkkiurheilua.

14. Jyväskylän top3 -asiat?

Liikuntakeskus Linea, hyvät ruokapaikat, Jyp.

15. Kesä on tulossa – minne veisit kesävieraksi Jyväskylässä?

Omaan kotiin.

16. Millaisia kesäsuunnitelmia sinulla on?

Päivä vain ja hetki kerrallansa.

Elämäni sävel, Leo Louhivaaran 60-vuotissyntymäpäiväjuhla la 5.5. klo 14 Huhtasuon kirkossa. Juhlassa ovat mukana Leo ja Sari Louhivaaran lisäksi Jousia Lappi Band, Mauri Tervonen ja Reino Saarelma. Juhlan tuotto seurakunnan nimikkolähettien, Japanissa työskentelevän Savosten perheen, työn hyväksi.

Pääkirjoitus

Perintö

Mummoni oli vaatimaton, vanhan kansan ihminen. Kovaan työhön tottunut soteleski, joka kasvatti yksin neljä lastaan. Mummo ei ollut erityisen aurinkoinen, mutta huumorintajuinen silti – se oli kelpo apuväline vaikeuksien keskellä. Tajusin huumorintajun merkityksen välillämme vasta silloin, kun mummon huumorintaju hiipui. Ymmärsin, että nyt alkaa hänen aikansa olla vähissä. Ja niin se oli.

Isovanhempien ja heidän tarinansa tunteminen auttaa ymmärtämään omia vanhempia. He ovat kasvattaneet seuraavan sukupolven niillä eväillä, joita itse ovat saaneet. Minun sukupolveni kasvatuksessa näkyvät vielä sota-ajan jaloissa kasvaneiden vanhempien kivut. Isättömyys, suru, kaipaus, puute, ehkä nälkäkin.

Nyt kasvavat lapset ovat syntyneet täysin toisenlaiseen maailmaan. Mutta vaikka maailma on erinäköinen, isättömyys, suru, kaipaus, puute ja ehkä nälkäkin voivat silti olla tuttuja. Kaikilla ei mene hyvin. Työttömyys, köyhyys tai päihdeongelmat ovat arkipäivää järkyttävän monille. Millainen on se perintö, jonka näissä murheissa kasvaneet siirtävät seuraaville sukupolville?

Ylioppilasteatteri esittää toukokuun ajan butotanssiteosta "Esi-isieni runo". Teos tutkii itseä osana sukupolvien ketjua ja sen lähtökohtana ovat olleet tekijöiden kiitoskirjeet omille isovanhemmilleen. Idea on kerrassaan huikea! Mistä kaikesta voimme kiittää. Pienimmästä päästä kiitoksia ei liene se, että saamme olla olemassa.

Ja vaikka sukuhistoria ei antaisikaan aihetta suuriin tarinoihin, se voi olla täynnä pieniä ihmeitä. Kun tutkitaan tarpeeksi pitkälle, kaikkien suvuista löytynee juoppoja, varkaita tai puukkojunkkareita. Arjen alle nääntyneitä, elämänsä väsyneitä esi-isiä ja -äitejä. Mitä näitä häpeämään. Kaikki ovat tehneet ratkaisunsa niillä eväillä, jotka ovat silloin olleet käsillä. Esi-isimme historia on se, mikä on tehnyt meistä meidät, ja me luomme omilla valinnoillamme pohjaa tuleville sukupolville.

Tämän lehden keskiaukeamalla on juttu isovanhemmudesta. Siinä pohditaan isovanhemmuteen hurahtamista, sitä ihanan höpöröä henkistä humalatilaa, joka pistää pään sekaisin. Pohditaan myös sitä, millaista on isovanhemmuus silloin, kun kaikki ei mene odotetusti. Tarinoita yhdistää sukupolvien yli kantava rakkaus. Sellainen perintö on upea siirrettäväksi eteenpäin.

Aurinkoista äitiänpäivää!

Marjo Rönkvist

Poikani Kevin on terapiaa, vaikka elokuvan aihe on raskas, sanoo leffaterapeutti Mikael Saarinen

Elokvassa äidin ja pojan suhde on tuskainen alusta saakka. 15-vuotiaana Kevin tekee jotain käsittämätöntä ja anteeksiantamatonta. Äiti joutuu painiin surunsa ja syällisyydentuntonsa kanssa. Voiko hän rakastaa poikaansa ja antaa hänelle anteeksi? Vanhemmuus ei ole niin ristiriidatonta kuin vauvalehtien kansista

voisi olettaa. Lasten tarvitsevuus ja yksilöllisyys herättävät vanhemmissa kaikenlaista alitajuntaista ja tukahdutettua. Elokuvalle altistuminen voi herkistää hälytysjärjestelmää omia puutteita kohtaan, mutta myös lisätä ymmärrystä ja myötätuntoa pieleen menneitä jälkeläisiä, kuten vaikka Brevikiä kohtaan.

Henki varjelee ruumista läsnäolon voimalla, sanoo kouluttaja Kristiina Sanaksenaho

Kehossa asuu sama viisus kuin kaikkialla luonnossa: välillä on osattava hellittää. On osattava kuunnella käskijäänsä, on osattava myös luovuttaa. Hengellinen elämä ilman ruumiillisuutta ei vastaa todellisuutta, sillä ihminen on aina ruumis

ja sielu. Hän elää taivaan ja maan välillä, ja hänet on kutsuttu yhdistämään nämä molemmat, Sanaksenaho lainaa karmeliittaisä Wilfrid Stinissenä.

Kristiina Sanaksenaho
Kirkko & kaupunki -lehdessä

Butotanssiteos *Esi-isieni runo* toukokuussa Ilokivessä

Jyväskylän Ylioppilasteatterin ohjelmistossa on tänä keväänä butotanssiteos *Esi-isieni runo*. Teoksen ensi-ilta oli viime viikonloppuna ja esitykset jatkuvat toukokuun ajan. Teos tarjoaa maistiaisiksi syksyllä 2012 järjestettävästä surua ja kuolemaa pohtivasta Maassa Taivaassa -tapahtumasta.

Esi-isieni runo on butotanssia ja dokumentaarista materiaalia hyödyntävä näyttämöteos, jossa tutkitaan itseä osana esi-isien ketjua. Teoksen lähtökohtana ovat henkilökohtaiset kiitoskirjeet isovanhemmille, jotka tanssiteoksen tekijät ovat kirjoittaneet edesmenneille isovanhemmilleen tai esi-isilleen.

- Esityksessä on myös poimintoja kiitoskirjeistä eri tavalla ilmennettyinä, teoksen ohjauksesta ja koreografiasta vastaava Liana Potila kertoo.

Vaikka esityksessä on synkempiäkin sävyjä, Potila toivoo, että teos toisi katsojille paljon positiivisia tuntemuksia.

Buto on Japanissa toisen maailmansodan jälkeen syntynyt taidemuoto, jossa ihminen nähdään osana luontoa. Suomalainen butotanssi ammentaa voimansa vuosisatoja vanhasta kansaperinteestämme.

- Tavoitteena on, että esityksen jälkeen yleisöllä olisi keveä olo ja menneiden sukupolvien tuoma kantaamus olisi pudonnut hartioilta, Potila kuvailee.

Esi-isieni runo -esitykset Ilokivessä (Keskussairaalan tie 2):
to 3.5. klo 19, su 6.5. klo 19, to 10.5. klo

19, la 12.5. klo 14, su 13.5. klo 19, to 17.5. klo 19, su 20.5. klo 19, to 24.5. klo 19 ja su 27.5. klo 19.

Esityksen kesto noin tunti. Liput: 8/5e, ryhmät (väh. 10 hlö) 7/4e. Alennettuun hintaan ovat oikeutettuja lapset, opiskelijat, eläkeläiset, sivarit ja varusmiehet.
www.jyt.fi

Maassa Taivaassa herättelee pohtimaan surua ja kuolemaa

Maassa taivaassa - ajatuksia kuolemasta, on pyhäinpäivän teemoin liittyvä tapahtumakokonaisuus, joka järjestetään Jyväskylässä marraskuussa 2012. Surua ja kuolemaa käsitellään tapahtumassa niin tieteen, taiteen kuin uskonnonkin kautta.

Ilokivessä esitettävä butotanssiteos *Esi-isieni runo* on osa Maassa Taivaassa -tapahtumaketjua. Lisää maistiaisiksi tapahtumasta saadaan kesällä tanssitaiteilija Helena Ratisen johdattamilla kävelyretkillä Jyväskylän seurakunnan Vanhalla hautausmaalla. Muiston vuoro -kävelyretkiä heinä-, elokuun ja lokakuussa. Maassa Tai-

vaassa -tapahtuma jakaantuu kahdeksan osaan: pyhäinpäivän päätapahtumaan sekä marraskuun aikana toteutettaviin teematapahtumiin. Marraskuussa on muun muassa luentoja, elokuvia, taide- ja valokuvanäyttelyitä sekä konsertteja eri puolilla Jyväskylää.

Tapahtumaa toteuttamassa on lähes parikymmentä toimijaa niin Jyväskylältä kuin vähän kauempaakin.

Maassa Taivaassa -tapahtuma on aikaisemmin järjestetty Kuopiossa ja Turussa.

Maassa Taivaassa -ohjelmaan voi tutustua tapahtuman nettisivuilla www.maassa.taivaassa.fi.

Hengissä

Sunnuntai 6.5. Taivaan kansalaisena maailmassa

Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessa, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan."

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käsky on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä. Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta. Te olette ystäviäni, kun teette sen, minkä käsken teidän tehdä. En sano teitä enää palvelijoiksi, sillä palvelija ei tunne isäntänsä aikeita. Minä sanon teitä ystävikseni, olenhan saattanut teidän tietoonne kaiken, minkä olen isältäni kuullut. Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät, ja minun tahtoni on, että te lähdette liikkeelle ja tuotatte hedelmää, sitä hedelmää joka pysyy. Kun niin teette, Isä antaa teille kaiken, mitä minun nimessäni häneltä pyydätte. Tämän käskyn minä teille annan: rakastakaa toisianne."

Stop vihapuhe -manifesti

Pyhäpäivä liittyy pääsiäisen iloisten sunnuntain ketjuun ja sen teema on Taivaan kansalaisena maailmassa. Mitä kahden maan kansalaisuutta eletään? Onko se silmien sulkemista sairauksilta, köyhyydeltä ja vääryksiltä?

Kahden maan kansalaisuus on minusta kristityille yhtä aikaa lahja ja tehtävä. Lahjaa on se, että me saamme jo täällä maailmassa elää lähellä Jumalaa, Jumalaa kuunnellen, rukoillen ja kiittäen. Kristillisen uskomme mukaan Jumala asuu niiden ihmisten sydämissä, jotka uskovat ja rakastavat Jumalaa. Sillä tavalla taivas on läsnä jo täällä ja me saamme olla taivaan kansalaisia maailmassa.

Yhtä aikaa meillä on tehtävä, että taivasten valtakunta saisi enemmän sijaa ihmisten kesellä. Siksi tehtävämme on kulkea silmät, korvat ja sydän avoinna sairauksien, köyhyyden ja vääryyden kesellä. Ei vain kirkon diakoniatyön, vaan jokaisen kristityn tehtävä on Jeesuksen opetuksen mukaan toimia pahan ja kärsimyksen poistamiseksi - tuoda pieni pala taivasta toisen ihmisen kärsimyksen keskelle.

Rankka neuvo Jeesukselta: Rakastakaa toisianne. Mi-

Tuija Pirtala

ten siinä kävikin niin, että kristikunta on käynyt keskinäisiä uskonotia?

Meille ihmisille on tärkeää, että minä olen oikeassa ja toinen on väärässä. Aina syntyinlankeemuksesta eteenpäin ihminen on halunnut olla oikeassa perheessä, ihmissuhteissa, arvomaailmassa, politiikassa, uskossa. Synnin yksi nimi on ylpeys: minä olen parempi ja tiedän enemmän ja paremmin kuin toiset. Synnin toinen nimi on pahuus: me teemme toisillemme pahaa ja elämme juuri päinvastoin kuin Jumala tahtoo meidän elävän. Me tuhoamme elämää, jota meidän pitäisi rakentaa.

Onko tämä teksti Stop vihapuhe -manifesti? Usein toisin ajattelevan kristityn kunnioitus - saati rakastaminen - unohtuu. Mistä mielentyyneyttä kovaksikin äityneeseen keskustelukuluttuuriin?

Jeesuksen koko elämä ja kuolema, kaikki hänen tekonsa ja opetuksensa ovat Stop vihapuheelle, tämä teksti mukaan lukien. Jeesus oli ja on todella vallankumouksellinen -rakkaudessa. Vuorisaarnassa Jeesus opetti: "Teille on opetettu: silmä silmästä, hampaasta hampaasta. Mutta minä sanon teille, rakastakaa vihamicheä ja rukoilkaa vainoijienne puolesta. Jos te tervehditte vain ystäviä, mitä erinomaista siinä on?". Jeesus itse näytti esimerkkiä. Viimeksi ristillä hän rukoili teiloittajiensa puolesta: "Isä, anna heille anteeksi. He eivät tiedä, mitä tekevät."

Jeesus tiesi, että maailma ei muutu vähemmällä. Niin kauan kuin eletään ihmisen luontaisen ylpeyden mukaan, vihan ja kos-

ton kierre jatkuu ja elämää tuhoutuun. Tarvitaan Jeesuksen mukaista radikaalia rakkautta, uskallusta lopettaa pahan kierre puheessa ja teoissa. Luojamme silmissä olemme kaikki yhtä arvokkaita ihonväriin, sukupuoleen, asemaan tai uskoon katsomatta.

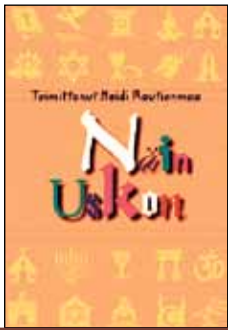
Minusta on tärkeää muistaa, että uskon asioissa meille ihmisille ei ole annettu tuomiovaltaa. Se on yksin Kristuksella. Meille on annettu tehtävä rakastaa ja kunnioittaa toisiamme ja pyrkiä keskinäiseen yhteyteen niin kuin Jeesus rukoili. Siinä riittää parannuksen tekoa ja hommia koko elämäksi.

Mikä tekstissä puhuttelee sinua eniten?

Se että Jeesus kutsuu opetuslapsia ja meitä kaikkia seuraajiaan ystävikseen. Ei enää palvelijoiksi, koska palvelija ei tunne isäntänsä aikeita. Jeesus kutsuu meitä ystävikseen, koska hänen tekojensa ja opetustensa kautta me olemme saaneet oppia tuntemaan Isä Jumalan. Me saamme elää lähellä Jumalaa Jeesuksen ystävinä ja taivaan kansalaisina maailmassa. Tämä on se ihmeellinen lahja.

Ja sitten liikuttaa Jeesuksen antama tehtävä: "Minun tahtoni on, että te lähdette liikkeelle ja tuotatte hedelmää, sitä hedelmää joka pysyy". Tehtävä ei ole jäädä paikoilleen varmistelemaan omaa hyvää. Meidät lähetetään liikkeelle ihmisten keskelle opettelemaan käytännön rakkautta ja palvelua.

Rakas Jeesus, auta meitä lähtemään liikkeelle ja tuottamaan hyvää hedelmää. Anna pala taivastasi tänään niiden sydämiin, jotka kärsivät. Amen.

Nuoret kertovat uskostaan Lähetysseuran uutuuskirjassa *Näin uskon*

Mitä usko merkitsee eri uskontoja edustaville nuorille? Mikä on heille pyhää, ja miten usko näkyy heidän arjessaan? *Näin uskon* -kirja sisältää parikymmenen nuoren ajatuksia uskosta ja elämästä. Kaikista uskonnoista löytyy niin sanottu. kultainen sääntö, joka ohjaa ihmistä toimimaan toisia kohtaan hyvin. Kultainen sääntö näkyy kir-

jassa, kun joku kertoo, että usko saa aikaan hyvän tekemistä ja siksi nuori esimerkiksi auttaa toisia. Jonkun usko saa toimimaan ympäristön puolesta. Eri lailla ajatteleviin tutustumisen voi myös vahvistaa omaa identiteettiä. Helsingiläinen muslimityttö kirjoittaa: "Olen huomannut, että kun oppii muista uskonnoista, oma usko vahvistuu."

Facebookissa nähdään

Henki & elämä on siellä myös. Tykkää, keskustele ja kommentoi, anna meille juttuvinkkejä ja palautetta.

Kapellimestari Anna-Maria Helsing toimii Oulu Sinfonian ja Pietarsaaren sinfonietan taiteellisena johtajana. Hänellä on kokemusta useimpien maamme orkestereiden johtamisesta.

Jäähalli muuttuu musiikkitaloksi

Sinfonia virsiä, lähes kolmen tuhannen laulajan Nostalgialta, Idän ihmeiden tahdittamaa letkeää menoa... Tätä kaikkea tarjoaa Jyväskylän jäähalli toukokuun viimeisenä viikonloppuna, ilmaiseksi.

TYTTI PÄÄKKÖNEN

Kuvittele, miltä tuntuisi laulaa *Koska valaisee kointähtönen* sinfoniaorkesterin siivittämänä? Tätä elämystä pääsee maistamaan lauantaina 26.5. Jyväskylän jäähallissa kolmen sadan Porvoon hiippakunnan kirkkokuorolaisen kera.

Hallissa veisataan pohjoismaisia virsiä varsin ainutlaatuisen kokoonpanon esittämänä. 40 soittajan muodostama Pietarsaaren Sinfonietta säestää konsertissa sekä yhteisveisuuta että kuoron esittämiä virsiä kapellimestari **Anna-Maria Helsingin** johtamana.

Konsertin erityisyyttä lisää se, että ohjelmassa on virsiä kaikilla pohjoismaisilla kielillä. Yhteisesti laulettavat virret ovat suomeksi, ruotsiksi ja norjaksi.

Pohjoismaissa on hyvin samankaltainen virsiperinne, mutta kansallisiakin eroja löytyy. Suomalaiset virret ovat synkempiä kuin ruotsalaiset, ja suomenruotsalaiset sijoittuvat välimaastoon.

Saksalainen, rukiinen koraalipe-

rinne on vaikuttanut vahvasti pohjoismaisiin virsiin.

- Joistakin virsistä voi huomata myös valoisamman englanninkielisen perinteen vaikutusta, Porvoon hiippakunnan hiippakuntas sihteeri **Jan Hellberg** kuvailee.

Tämä Kirkon musiikkijuhlille Jyväskylään saapuva veisuukonsepti on testattu ja hyväksi havaittu Vaasan pohjoismaisilla kirkkolaulujuhilla kaksi vuotta sitten. Pohjoismaisia säveltäjiä pyydettiin silloin sovittamaan virsiä kuoron, seurakunnan ja sinfoniaorkesterin yhdistelmälle.

Ylistaron täpötäydessä kirkossa virret veisattiin perinteen mukaisesti yhdessä, välillä vuorotellen kuoron ja seurakunnan välillä, mutta koko ajan erilaisen ja monelle uuden "soitimen" kanssa.

Pietarsaaren Sinfonietta esittää Jyväskylässä myös orkesteriteoksen, **Lars-Erik Larssonin Pastoraalisarjan op.19.**

Tuhansien kuorolaisten Nostalgiahelmet

Perjantain Nostalgiaillan kuorolaulu saa pääsijan. Jäähalliin saapuu silloin lähes 3 000 laulajan suurkuoro, joka on koottu kirkkokuoroista ympäri maan. Kyseessä ei kuitenkaan ole mikään sisäpiirin tapahtuma, vaan kaikki ovat konserttiin tervetulleita. Istumajärjestys on vain poik-

keuksellinen: laulajat miehittävät jäähallin katsomon ympärystuimet ja yleisö istuu keskellä hallia.

Perjantain nostalgiallan ohjelma on muodostunut niin, että kuorolaiset ovat äänestäneet kappaleita aiemmilla vastaavilla juhlilla. Konsertissa ilmoille helähtää niin **Linsénin Kesäpäivä Kangasalla**, **Kuusiston Kun Hengen tuuli puhaltaa** kuin **Händelin Halleluja** oratoriosta *Mesias*.

Eriyisenä lisänä kajahtaa **Pekka Kostiaisen Helluntailaulu**, joka on Kirkon musiikkijuhlien teemasävellys. *Helluntailaulua* lauletaan myös useissa muissa tilaisuuksissa juhlien aikana.

- Musiikillisesti laulu on rakennet-

tu niin, että se on mahdollisimman monien kuorojen laulettavissa. Ääniala ei siis mene liian korkealle eikä matalalle, mutta sävellajiin vaihdoksilla säveltäjä on saanut kappaleeseen tuoreutta, musiikkijuhlien pääsihteeri **Heikki Tynkkynen** kertoo.

Lauantai-iltana gospel valtaa hallin

Kolmen nuoren kaverin tähdittämä Idän ihmeet pitää huolen siitä, että nuoretkin viihtyvät musiikkijuhlilla.

Bändi esiintyy lauantai-illan gospelkonsertissa Idän Ihmeet on indie-folktrio, joka on tottunut herättämään yleisön mielenkiinnon varsin omaperäisellä tyylillään ja välittömäl-

Suvivirsi soi Kävelykadulla

Valtakunnalliset Kirkon musiikkijuhlat houkuttelevat 25.-27.5. tuhansia musiikin ystäviä Jyväskylään. Juhlat esittelevät seurakuntien monipuolista musiikkitoimintaa, edistävät hengellistä elämää sekä tarjoavat musiikillisia virikkeitä seurakuntien musiikkitoimintaan.

Yksi viikonlopun huikimmista hetkistä on, kun noin 5 500 musiikin harrastajaa kajauttaa *Suvivirren* Jyväskylän Kävelykadulla. "Kävelyka-

tu soi" on yksi lauantain päätapahtumista. Tuhansien osallistujien värikäs, laulava joukko marssii keskustan halki Ilmavoimien soittokunnan johdolla.

Juhlien pääpaikka on Jyväskylän Hippos. Juhlat näkyvät ja kuuluvat Hippohallin ja jäähallin lisäksi eri puolilla kaupunkia ja koko Keski-Suomen maakuntaa. Viikonlopun kuluessa musisoivat muun muassa kanttorin koulutuksen saanut sop-

lä lavaolemuksellaan. *Kyljykset grillissä paistuu mutta pahalta ne maistuu jos ne siunata unohtaa...*

Erikoisten lyriikoiden kokoonpanon muodostavat **Atte-Veikko Kempainen** (akustinen kitara & laulu), **Ville Kukkonen** (viulu & laulu), sekä **Janne Simojoki** (perkussiot & laulu).

Gospelia on tarjolla myös lauantai-iltana Keskuseurakuntatalolla, jossa lavalle astuvat Gospel Covertajat ja Tulus-kuoro.

Myös gospelkonkari **Jaakko Löytty** esiintyy elävän musiikin klubi Popparissa samaan aikaan.

Kaikkiin jäähallin tapahtumiin on musiikkijuhlaviikonloppuna vapaa pääsy.

raano **Soile Isokoski**, trubaduuri **Jaakko Löytty** sekä Suomen kanttorikuoro. **Konsta Jylhän** hengellisiä lauluja kuullaan Palokan pelimannitalolla ja kirkkomuskareiden kevätlaulajaiset ilahduttavat Lounaispuistossa. Musiikkijuhlien avajaiset ovat jäähallissa perjantaina kello 16. Juhlat päättyvät sunnuntain Säveljuhlaan jäähallissa kello 14.30.

www.kirkonmusiikkijuhlat.fi

Tiesitkö? Jyväskylän seurakunnan Henki&elämä-lehden löydät verkosta ja facebookista. Kirkko Suomessa on puolestaan suomen evankelis-luterilaisen kirkon facebook-sivu.

Sosiaalinen elämä verkossa HALOO! KUULEEKO KIRK

Kirkon sanoman näkyminen verkossa voi olla haastavaa. Mutta jos ihmiset kokevat, että kirkko ei kuuntele, voisiko verkko vahvistaa kokemusta kuulluksi tulemisesta?

PAULA UKKONEN

Viime syksynä Yle julkisti tutkimuksen, jonka mukaan internetistä on tullut monelle nuorelle aikuiselle erottamaton osa elämää. Tietoliikenneyritys Cision teettämässä tutkimuksessa yli puolet vastaajista arvioi, etteivät he voisi elää ilman internetiä. Osalle internetin käyttäminen on tärkeämpää kuin ystävien tapaaminen.

Yhteisöpalvelu facebookiin on rekisteröitynyt jo yli kaksi miljoonaa suomalaista. Rekisteröityminen ei vielä tarkoita palvelun aktiivista käyttämistä, mutta jotain se kertoo. Mielenkiintoista on myös, että suhteessa väkimäärään kasvavin käyttäjäryhmä on 45–54-vuotiaat. Enää verkko ei ole pelkästään nuorien pelikenttä, vaan nyt myös vanhempi väestö löytää tiensä sosiaalisen median lähteille, verkkokeskusteluihin, blogeihin ja muihin sisällön jakamisen työkaluihin.

Seurakuntalaiset verkossa

Aktiivisten verkkokäyttäjien määrä on kohonnut Suomessa yli 3,7 miljoonan. Internetin parissa vietetään tuntuvasti aikaa ja sosiaalinen media on tarjonnut aivan uudenlaisen mahdollisuuden ilmaista itseään.

Myös kirkko haluaa olla siellä missä sen jäsenet ovat. Niin seurakuntien työntekijöitä kuin seurakuntalaisia rohkaistaan ottamaan entistä aktiivisemmin rooli kristittyinä verkossa ja toimimaan keskustelufoorumeilla,

yhteisöissä sekä vuorovaikutteisissa palveluissa.

Kokonaiskirkollisesti meneillään on laaja *Hengellinen elämä verkossa* -hanke, jonka tavoitteena on kouluttaa lähivuosina liki 3000 kirkon työntekijää käyttämään aktiivisesti verkkoa. Verkosta on tulossa yhä useammalle seurakunnan työntekijälle uusi työpaikka. Verkossa tehdään kirkon ja työntekijän omaa perustyötä, keskustellaan, tiedotetaan tapahtumista ja jaetaan vaikkapa valokuvia viikonloppuleiriltä.

Verkkokeskustelut ovat tehneet näkyväksi myös ilmiön, joka on viime vuosina noussut esiin arvotutkimuksissa ja erityisesti nuorten aikuisten uskonnollisuutta käsittelevissä tutkimuksissa: kirkko ei tavoita nuoria jäseniään.

Ilmiö ei ole uusi Jyväskylässäkään. Viime vuonna suoritetun kyselytutkimuksen mukaan valtaosalla jyväskyläläisistä on positiivinen kuva seurakunnan toiminnasta, mutta liki puolet vastaajista ei ollut käynyt seurakunnan verkkosivuilla koskaan.

– Verkkoviestintä ja media on meille haaste. Kun tutkimustuloksia katsoo tarkemmin, huomaa, että verkon kautta tietonsa hankkivat juuri nuoret ja nuoret aikuiset. Jos heidät siis halutaan mukaan kuvioihin, verkkoa seurakunnan viestinnässä on painotettava, tuore kirkkoherra Arto Viitala pohtii.

Sosiaalinen media on haaste

Kirkon sosiaalisen median koulutus suunnitellijana toimivan Terhi Paanasen mukaan internet ja muun viestintäteknologian kehitys ovat peruuttamattomalla tavalla muuttaneet yhteiskuntaa ja ihmisten tapaa toimia.

Kirkko ei voi olla kehityksestä erillään. Keskustelufoorumeilla ja sosiaalisessa mediassa käydään paljon keskustelua kirkosta ja uskosta.

– Tutkimuksissa on havaittu, että esiin nousevat yhä uudestaan ja uudestaan samat teemat. Kirkkoon kuulumisen ja siitä eroaminen sekä seksuaalisuus ja parisuhde puhuttavat jatkuvasti. Verkkokeskusteluissa kirkko liitetään hana-kasti moraalikysymyksiin. Näin syntyy helposti kuva kirkosta, joka on vanhanaikainen, joustamaton, byrokraattinen ja suvaitsematon, Paananen kuvailee.

Samoilla linjoilla on mainostoimistomaailmasta ilmiötä katsova Mikko Kalliola.

– Siellä missä on ihmisiä, on myös epäkohtia.

Nimimerkin takaa huutelu on helppoa ja suunnitellut saavat helposti äänensä kuuluviin. Keskustelu kirkosta ei kuitenkaan häviä sillä, että siitä vetäytyään syrjään tai vaikeita aiheita välttellen, mainostoimisto *Aava & Bangin* luova johtaja pohtii.

Sosiaaliseen mediaan kohdistuvaa kritiikkiä Kalliola kuitenkin ymmärtää hyvin.

– Samalla tavalla kuin sähköposti ja kännykät aikoinaan, sosiaalinen media herättää paljon arveluja ja epäluuloja. Mielikuissa keskustelu verkossa on jotenkin epäaidompaa tai vähem-

Kirkko kuulolla on Suomi24.fi-keskustelupalstalla. Kirkon palsta tässä keskustelu-ympäristössä on kahdenlainen. Toisaalla on perinteistä inttoa tyyliin *Jumala on - Eipäs ole - Onhan - Todista se!* Toisaalta palstalla on myös keskusteluja, joissa puhutaan vaikka anteeksiantamisen vaikeudesta tai siitä, miksi pahoista tavoista on niin vaikea luopua.

Seurakunnat saapastelevat chatissa

TYTTI PÄÄKKÖNEN

Nuorten suosimalle Suomi24 -keskustelusivustolle ja 16+ -ikäryhmän chatiin on hiljattain ilmestynyt nimimerkki netti.saapas ja pari sen kaveria. Moni tunnistaa ne jo. Niiden kanssa voi turinoida ja niille voi avautua huolista. Ne ovat chatissa läsnä muutaman tunnin kerrallaan ja palaavat aina lähipäivinä takaisin.

Harvalla nimimerkillä on yhtä monta kirjoittajaa kuin Nettisaappaalla. Yksin Jyväskylässä löytyy parikymmentä koulutettua nettisaapasta, ja toimintaa on yli kymmenessä seurakunnassa. Nettisaapasta tekee joukko nuorisotyöntekijöitä ja täysi-ikäisiä vapaaehtoisia.

Jyväskylään parin viikon välein napsahtava päivystysvuoro on juuri alkanut. **Sami Toikko**, 23, ja **Jari Hietavala**, 41, napittavat ruutua ja juovat virvoitusjuomaa.

- Kato oliko tossa järjeä, Toikko pyytää.

Hietavala lukee Toikon tekstin ja antaa sille hyväksyntänsä. Keskustelupalstan nuorta tyttöä harmittaa, kun isä ei tunnu arvostavan häntä. Toikko lukaisee vielä läpi muutaman rivin vastauksensa ja klikkaa sen menemään.

- Keskustelupalstalla pitää olla todella huolellinen siinä, mitä kirjoittaa, koska väärinymmärryksen vaara on suuri. Sen takia meitä on tässä kaksi, että voimme

yhdessä miettiä vastauksia, yhteisöpedagogiksi opiskeleva Toikko kertoo.

Vastaaan tulee törkyäkin

Päivystämässä on tänään toinenkin pari sekä **Ilkka Göös**, Palokan alue seurakunnan nuorisotyönohjaaja. Parit ovat vuoroitellen chatissa ja keskustelupalstalla. Toisen tietokoneen näppäimistöä sormeilee sosionomiopiskelija **Hanna-Mari Pakarinen**, 25. Hän käyttää naispuolista nettisaapanimimerkkiä eikä voi välttyä lukuisilta iskureplikeiltä.

-Jotkut kirjoittavat ihan sopimattomia juttuja. Silloin kehotan heitä vilkaisemaan Nettisaappaan profiilia, jolloin jutut yleensä jäävät siihen, Pakarinen kertoo.

Hän on myös huomannut, että monella on tarve purkaa julkisesti ongelmiaan chatissa. Jos heitä sitten pyytää yksityiskeskusteluun, ei se välttämättä kiinnostakaan. Nuorisotyönohjaajan mukaan nuorille riittää usein se, että joku kuuntelee heidän ongelmiaan ja heittää niihin jonkun kommentin.

- Vastauksen saatuaan moni vain häipy paikalta turhia kiittelemättä, Ilkka Göös kuvaa.

Nettisaapastoiminta on katupartioita tekevän Saapas-tiimin sovellus sosiaaliseen mediaan. Nettisaapastelu alkoi viime vuonna.

KKO?

män merkityksellistä kuin esimerkiksi puhelimesa. Kalliolan mielestä sosiaalinen media onkin yksinkertaisesti väärin ymmärretty kommunikatiokanava.

- Yhteiskunnassa on menty nopeassa tahdissa avoimuuden ja jakamisen kulttuuriin, jossa jokainen voi ilmaista mielipiteensä, mutta joutuu ottamaan vastaan myös kritiikkiä ja arvostelua. Ylihyöntejä tapahtuu, mutta olen varma, että sosiaalinen media on tullut jäädäkseen.

Verkossa ja kasvokkain

Myös Terhi Paananen uskoo, että kirkossa tarvitaan viestintäkulttuurin muutosta.

- Parhaimmillaan verkkoympäristö voi tarjota mahdollisuuksia ja jatkuvasti kehittyviä tapoja hyvään ja syvälliseen vuorovaikutukseen. Oman uskonnollisen identiteetin etsimisessä, rakentamisessa ja ylläpitämisessä on tärkeää saada mahdollisuus kysymysten ja kritiikin esittämiseen sekä purkamiseen. Verkko tarjoaa tähän loistavan toimintaympäristön ja työkalut, hän perustelee.

Vastoin ennako-oletuksia, koneen ääressä istuminen ei välttämättä sulje pois kasvokkain kohtaamista eikä ole sen kilpailija.

- Tutkimustulosten varjossa huoli siitä, että ihmiset tapaavat jatkossa vain virtuaalisesti näyttää turhalta. Sosiologit ympäri maailman ovat todenneet, että sosiaalinen aktiivisuus verkossa lisää kasvokkaisia tapaamisia. Amerikassa viime vuonna solmituista uusista avioliitoista liki puolessa pari tapasi verkossa, Kalliola päättää.

Seinätiimin diakoni keskustelee

Diakoni **Pauliina Tikkanen** Äänekoskelta uurastaa *Kirkko Suomessa* -facebookisivun sisällöntuottajana ja keskustelun ylläpitäjänä. Vuoro osuu kohdalle noin

kerran viikossa. Keskustelun herättäjä voi vaikka kysyä päivityksessään, mitä kristitty saa tehdä ja mitä ei. Päivityksen kirjoitti iltapäivälehtien uutinen, jonka mukaan **Jippu** sai porttikiellon Vappugospeliin käytettyään televisio-ohjelmassa roisia kieltä.

- Saako kristitty kiroilla? Poltaa tupakkaa? Entä puhua rehellisesti yleisesti paheksutuista asioista? Saako olla rehellisesti epätäydellinen ihminen? Täytyykö kaikkien taipua samaan muottiin?

Kysymys synnytti yhtenä lauantaipäivänä 86 kommentin ketjun, jossa puhuttiin omastatunnosta, tunteiden näyttämisestä ja anteeksiantamisesta.

Pauliina Tikkanen on myös *Kirkko Suomessa* -sivun chattikeskustelija. Esimerkiksi huhtikuussa käytiin 300 chattikeskustelua. Niiden aiheet vaihtelevat säästä rankkoihinkin aiheisiin

- Keskusteluissa tulevat esille muun muassa yksinäisyys, masennus, ihmissuhteet ja parisuhde, suku, seksuaalisuus, elämän olosuhteet, perimmäiset kysymykset, teologiset kysymykset, suru ja kuolema, itsetuhoisuus ja itsemurha, sairaudet, väkivalta, riippuvuus tai kirkon toiminta, Pauliina Tikkanen luettelee.

Tikkanen pitää facebookissa yllä suljettuja vertaisryhmiä perheväkivaltaa nähneille ja kokeneille nuorille ja mielenterveyskuntoutujille.

- Ne tarjoavat tukea turvallisessa suljetussa ryhmässä, jossa voi vapaasti tuulettaa ajatuksia ja kokemuksia. Ryhmäläisiä auttaa, kun omia ajatuksia uskaltaa sanottaa kirjoittamalla. Se ja toisten kannanotot antavat uusia näkökulmia. Ryhmissä on vahva toisen kunnioittamisen ja tukemisen ilmapiiri, Pauliina Tikkanen toteaa.

Lähteet: *Verkkoa kokemassa - Hengellisyys ja vuorovaikutus verkko-yhteisöissä (toim. Hintsala, Kähkönen & Pauha). Diakonia-ammattikorkeakoulu 2011.*

Sami Toikko ja Jari Hietavala pohtivat yhdessä rohkaisevia sanankäänteitä.

Siis mikä sosiaalinen media?

Sosiaalinen media on suomenkielen uudissana ja suora käänös *social media* -termistä. Käytännössä sosiaalinen media tarkoittaa verkkoympäristöä, jossa käyttäjällä on mahdollisuus jakaa ja vas-

taantaa sisältöjä, esimerkiksi keskustella, katsoa kuvia ja videokuvaa sekä kuunnella ääntä.

Olennaista sosiaalisessa mediassa on vuorovaikutus ja yhteisöllisyys.

Miltä kuulostaisi jumalanpalvelus verkossa?

Verkkotyö tarjoaa uusia tapoja vahvistaa seurakuntayhteyttä. Virtuaalikirko.fi on portaali, jonka kautta kirkon tapahtumat välitetään suorana internetlähteyksenä kaikkien katsottavaksi omalta kotikoneelta.

Toistaiseksi palvelussa on mahdollista

seurata Oulun ja Turun tuomiokirkkojen sekä Kiimingin kirkon tilaisuuksia.

Verkkolähetysten kautta esimerkiksi ulkomailla asuvat tai liikuntarajoitteiset ovat päässeet osistumaan kirkolliseen elämään ja kirkkovuoden kiertooneen. www.virtuaalikirko.fi

Ihana ikävä isovanhemmuus

Lapsenlapsi on usein elämän suuri lahja. Isovanhemman omat ruuhkavuodet alkavat olla taakse jäänyttä elämää, ja vihdoin on aikaa sekä itselle että lähimmäisille. Lapsenlapsi tuo mukanaan iloa, tarkoitusta, lohdutustakin. Mieli on täynnä kiitosta. Mutta entä jos vaarin apua ei kaivata tai mummua ei huvita olla lapsenlikkana?

PAULA UKKONEN

Ensimmäinen lapsenlapsi aloittaa uuden sukupolven. Isovanhemmat ovat pakahtua onnesta ja ylpeydestä. Kirjailija ja eläkkeellä olevan perheneuvoja **Kirsti Ijäs** vertaakin tuoreita mummuja ja vaareja vastarakastuneisiin.

– Posket hehkuvat, silmät tuikkivat ja kädessä on tukku vastasyntyneen lapsenlapsen valokuvia. Lähimmäiset hymyilevät ymmärtäväisesti. Rakkautta ei kukaan pysty kahlitsemaan, hän kuvailee.

Oikeus vai velvollisuus?

Oman paikan löytyminen uudessa elämäntilanteessa ei kuitenkaan ole aina itsestään selvää. Siirtyminen eteenpäin sukupolvien ketjussa saattaa koetella itsetuntoa. Uuden perheroolin omaksuminen vaatii aikaa sopeutua. Myös kuva isovanhemmudesta on muuttunut ajan saatossa.

Nykymummut ja -papat ovat siirtyneet kotitilan pullantuoksusta tietotyöhön tai aktiivisiksi eläkeläisiksi, jotka viettävät vapaa-aikansa kulttuuririennoissa tai Espanjan aurinkorannoilla matkustellen. Lapsenlapsi saa kyllä rakkautta ja huomiota, mutta perinteiset villatöppöset jäävät kutomatta. Mummoksi tai vaariksi kutsuminen aiheuttaa ikäkriisin.

Muutos herättää monet kysymään, mihin isovanhemmuus sitten velvoittaa tai mitä oikeuksia tuo tullessaan. Keskusteluissa liikutaan aralla maaperällä, jossa jokaisella on oikeus mielipiteeseen ja ristiriidoilta vältytään harvoin.

Tunteita herättää esimerkiksi se, kuinka pal-

jon isovanhemmat saavat osallistua perheiden elämään tai kuinka kasvatuksellisiin seikkoihin puututaan.

Etämummut ja -vaarit ovat kiinnostuneita siitä kuinka usein lapsenlapsen perheessä on lupa vierailta. Kysymyksiin vastausta pohtineen Ijäksen mukaan avainasemassa ovat hyvät suhteet miniöihin ja vävyihin.

– Jos esimerkiksi miniä ja anoppi eivät tule toimeen keskenään, ja jos suhteessa on jännitystä, vaikuttaa se auttamatta myös lastenlasten ja isovanhempien suhteeseen.

Auttava enkeli vai työmyyrä?

Eniten isovanhemman apua kaivataan pienten lasten perheissä. Sairastunutta jälkeläistä ei voi viedä päivähoitopaikkaan, eikä monella perheellä ole ystäviä tai kunnallista apua käytettävänä. Usein avunpyyntö kohdistuu juuri isovanhempiin.

Myös rahan tai taloudellisen avun antaminen on yleistä. On luonnollista, että moni isovanhempi haluaa tehdä kaikkensa pienen lapsenlapsensa hyväksi.

– Lasten tai lastenlasten tarpeet, odotukset ja vaatimukset saati sitten painostukset eivät saa kuitenkaan viedä ikääntyviä vanhempia mukanaan. Hyväksyntää etsivät isovanhemmat voivat etsiä rahalahjoitusten kautta itselleen kiitosta.

– Kaikki eivät kuitenkaan ole niin varakkaita, että heillä olisi mahdollisuus osallistua kalliisiin lahjoihin tai harrastuksiin, Ijäs muistuttaa.

– Omat voimat, tarpeet, vakaumus, terveys ja hyvinvointi asettavat rajat isovanhemmudelle.

Missään ei ole kirjattu isovanhemman oikeuksia ja velvollisuuksia.

Ainutkertainen ihmissuhde

Myös oikeudenmukaisuuden ja tasapuolisuuden tavoite on tärkeä. Toisinaan se toteuttaminen voi olla hankalaa. Lapsenlapset ja heidän tarpeensa ovat erilaisia, sisarusten kesken voi esiintyä kateutta tai kaunaa. Ijäksen mukaan useimmiten näyttää kuitenkin siltä, että lapsenlapsilla on erilainen, mutta yhtä suuri tila ja paikka isovanhempien sydämessä.

– Siinä on elämän rikkautta, että lapset ovat erilaisia. Heillä on omia tarpeita ja kiinnostuksen kohteita. Mitä paremmin isovanhempi on tutustunut lapsenlapsiinsa, sitä oikeudenmukaisemmin hän osaa kohdella heitä.

Isovanhemmilla on perheiden elämässä ainutlaatuinen rooli myös perinteiden siirtäjänä. Kertomukset suvun elämästä ja varsinkin lasten vanhempien lapsuudesta kiinnostavat. Isovanhemmat ovat ainoita, jotka osaavat kertoa tarkkaan millainen äiti oli pikkutyttöinä tai miten isä oppi uimaan.

Isovanhempien mieltymykset ja harrastukset vaikuttavat siihen mitä ja miten perinteitä ja arvoja siirretään lapsenlapsille. Musikaaliset isovanhemmat voivat opettaa soiton alkeita ja vanhoja rakkaita lauluja.

Varsin monet isovanhemmat tekevät lastenlasten kanssa retkiä luontoon. Retkieväiden valinta, tulen sytyttäminen on jännittävää ja samalla opitaan erätaitoja.

Lainaukset Kirsi Ijäksen kirjasta ”Isovanhemmat muutoksen keskellä”.

Mummon ja lapsenlapsen laatu-aikaa.

Lapsenlapset ovat osa minua

Paula Miinalaisella, 55, on kahdeksan lastenlasta. Omista lapsista nuorin oli neljävuotias, kun ensimmäinen pojanpoika syntyi.

Ensimmäinen lapsenlapsi on nyt reipas eka-luokkalainen. Tuorein tulokas toivotettiin tervetulleeksi joulun alla. Nykypäivän mittareilla luultavasti suurperheen äidiksi ja isoäidiksi luokiteltava Miinalainen painottaa, ettei perheen koosta huolimatta ole sen kummempia kuin kuka tahansa muukaan.

– Äiti on aina äiti ja korvaamaton lapsilleen, olipa näitä yksi tai useampi. Lapset tai lapsenlapset eivät ole minun saavutuksiani vaan lahja, jonka olemme perheenä saaneet.

Ihmeellinen uusi tilanne

Miinalainen muistaa, kuinka uutinen tulevasta perheenlisäyksestä saavutti tulevat isovanhemmat. Tieto oli yllättävä, mutta erittäin mieltä.

Nuoren perheen onnen lomassa Miinalainen tunnustaa kuitenkin pohtineensa, kuinka muuttuneeseen tilanteeseen tulisi suhtautua. Omista lapsista nuorin oli vasta neljävuotias, joten elämä pikkulapsiperheessä oli tuttua.

– Isovanhemmaksi tuleminen oli tietysti hieno, mutta varsinaista mummohepulia en koskaan kokenut. Oma arki oli niin täynnä kiireitä ja tohinaa, että aikaa ihmettelyyn oli vain vähän.

Ensimmäisen lapsenlapsen kohdalla oman

Paula Miinalainen

kutsumanimen valinta aiheutti päänvaivaa. Asia oli pieni, mutta tärkeä.

– Isoäiti tai mummi kuulostivat korviini jotenkin hienoilta. Karjalaiset sukujuuret omaavana ja Savossa syntyneenä mummo on mielestäni

riittävän arkinen. Siihen yhdessä päädyttiin.

Nyt mummo-nimen käyttäminen tuntuu luonnolliselta. Miinalaisesta on ihana nostaa lapsi syliin ja hellitellä kutsumalla heitä mummokullaksi tai rakkaaksi. Se luo läheisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Muistomerkki minusta

Lapsenlapset ovat saaneet Miinalainen pohtimaan elämän jatkuvuutta.

– Luulen, että ihmiseen on sisäänrakennettu jokin kaipuu tai tarve nähdä oman sukulinjan jatkuvan yli sukupolvien. Lapsenlapset ovat muistomerkki minusta ja ihmisistä ennen meitä. Heissä ja heidän kauttaan elämä jatkuu. Ajatus siitä, että sukumme sammuisi minun myötäni, on haiseva ja surumielinen.

Vaikka Miinalaisella on läheiset suhteet nuoriin perheisiin, hän haluaa olla varovainen kuinka paljon puuttuu näiden elämään.

– Puuttua saa, mutta äärimmäisen vähän. Aihe on arka, ja liika neuvominen saa välit poikki. Olen pyrkinyt noudattamaan tässä isäni esimerkkiä. Hän oli hiljainen mies, joka kyllä jakoi omaa elämänsänsänsä kysyttäessä, muttei koskaan ollut itse tuputtamassa tai määräämässä.

Toki Miinalaisenkin perheessä käydään välillä kasvatuksellisia keskusteluja, mutta nuorten ehdoilla. Aiheet ovat käytännönläheisiä. Apua

kysytään lasten univaikeuksiin tai kummallisen näköiseen ihottumaan.

– Autan mielelläni, koska olen elänyt sen elämänvaiheen ja voin rauhoitella nuoria kokemukseni ansiosta.

Kannattelee nuorta perhettä

Isovanhemman roolia pohtiessaan Miinalainen näkee tärkeäksi nuorten perheiden auttamisen ja tukemisen. Keskustelua isovanhempien oikeuksista ja velvollisuuksista hän on seurannut hämmennyneenä.

– Yleisönosastoilla ja mielipidepalstoilla tuntuu olevan valloilla ilmapiiri, jossa isovanhempia suorastaan syytetään siitä, että he eivät hoida lapsenlapsiaan riittävästi tai osta heille lahjoja ja tavaroita, hän puuskahtaa.

Miinalaisen mukaan ne eivät ole isovanhemman tehtäviä.

– Mummut ja vaarit eivät ole hoito- tai lahja-automaatteja. He ovat suorittaneet kasvatus-tehtävänsä omien lastensa kohdalla. En ymmärrä millä perusteella kukaan voi vaatia heiltä enempää.

Miinalaisen mukaan isovanhemmat ovatkin erikoisasemassa. He voivat nauttia lapsenlapsista ilman arjen rutiineita tai kiukutteluja. Tärkeintä on läsnäolo ja ajan antaminen.

– Niin ja iltarukouksessa muistaminen. Se on paras lahja, jonka isovanhemmat voivat antaa.

Kaiken ei tarvitse olla täydellistä

Sirkka Mörskyn, 64, ensimmäinen lapsenlapsi on jo enkeli. Toisella lapsenlapsella todettiin Downin oireyhtymä vuorokauden ikäisenä. Raskaasta alusta huolimatta Mörsky on kiitollinen jokaisesta yhdessä vietetystä hetkestä.

Syksyllä neljä vuotta täyttävä **Leevi** syntyi ennenaikaisesti hätäsektiolla. Tavallinen neuvolakäynti muuttui läheteeksi keskussairaalaan ja kahdelta yöllä puhelin hälytti nukkumassa olleet Mörskyt ylös.

- Vävy soitteli sairaalasta, että maailmaan on syntynyt pieni poikavauva, joka painoi vaivaiset 1,6 kiloa. Päällimmäisenä mielessä oli helpotus siitä, että lapsi selvisi hengissä, Mörsky kertoo.

Huojennus vaihtui kuitenkin huoleksi ja hämmennykseksi, kun tieto Downin oireyhtymästä saavutti tuoreet isovanhemmat.

- Leevin vanhemmat eivät halunneet tehdä raskaudenaikaista sikiötutkimusta, joten tieto yllätti kaikki. En vieläkään osaa kuvata tarkasti niitä tunteita, joita kävin läpi noina hetkinä.

Kaksinkertainen huoli ja murhe

Saman päivän aikana Mörskyt saivat vieraakseen Leevin toiset isovanhemmat, jotka olivat jo saapuneet nuoren perheen tueksi. Yhdessä mummit ja vaarit jakoivat huolen ja murheen jonka uusi elämäntilanne toi tullessaan.

- Pohdimme, kuinka epäoikeudenmukainen maailma voin olla laittaessaan nuoremme näin

vaikeaan tilanteeseen. Miksi juuri heidän pitää joutua kokemaan kaikki tämä. Olihan myös edellinen raskaus päättynyt ennenaikaisesti.

Alkushokin väistyttyä Mörsky muistaa joutu-neensa ristiriitaisten tunteiden vietäväksi. Toisaalta mielessä oli pelko oman lapsen ja tämän puolison jaksamisesta. Toisaalta huolta ja murhetta aiheutti poika, joka kamppaili elämästään. Leevi leikattiin ensimmäisen kerran yhdeksän päivän vanhana. Pelko ja ahdistus joka noita päiviä varjosti, oli musertava. Tunteet lapsenlasta kohtaan olivat pinnassa.

- Ajattelin, että jos hän tästä selviää, huolehdin ja hoivaan häntä aina. Pitelen sylissä ja halaan pitkään.

Aikaa yhdessä

Nyt Leevi on iloinen ja luottavainen poika, joka rakastaa kaivureita ja Puuha-Peteä. Mummin luona hän viihtyy hyvin, jopa yökylässä. Arkipuuhiin lisäksi Leevi harjoittelee kommunikoimaan viittomalla, tapalee tavuja ja hakee sanoja. Mummin viittoma on pehmeä taputus poskelle.

- Leevi on luottavainen ja reipas. Viimeksi mummilassa vieraillessaan hän pinkaisi heti ovelta kaulaani suukottelemaan.

Leevin lisäksi Mörskyllä on kaksi pojantytärtä. Kolmevuotias **Peppi** ja puolivuotias Minttu. Myös Peppi viihtyy mummin hoidossa.

- Se on sellaista lapsenlapsen ja isovanhem-pien laatuaikaa kun saadaan olla keskenämme. Olen kiitollinen, että nuoret luottavat lapset meidän huomaamme. Se on meille iso asia.

Aikaa ja rakkautta

Jyväskylään Mörskyt muuttivat viisi vuotta sitten. Sitä edelsivät kolme vuosikymmentä Valkealassa.

- Miehen jäätyä eläkkeelle pohdimme, miksi jäädä Kymenlaaksoon, koska molemmat lapset ovat Jyväskylässä. Niin pakkasimme tavaramme ja tulimme perässä.

Päätöstä he eivät ole katuneet.

Isovanhemman rooliin Mörsky sopeutui hyvin. Alkuun mummiksi kutsuminen oudoksutti, mutta siihenkin tottui. Omien lasten ollessa pieniä, töissä ja arjessa oli jatkuva kiire. Lastenlasten kanssa on aikaa puuhata yhteisiä juttuja. Suhde omiin lapsiin on lähentynyt lastenlasten myötä.

- Pysin tarjoamaan heille arkipäivän tukea; hoitoapua ja muuta tarvittavaa.

Lastenkasvatusmetodeihin hän ei halua puuttua. Siinä jokainen saa tehdä omat valintansa.

Toisinaan mieleen hiipii huoli tulevasta. - Maailma on tänään kovin toisenlainen kuin se mihin omassa nuoruudessani totuttiin. Lapset joutuvat kohtaamaan paljon epäkohtia ja ikäviä ilmiöitä jo varhaisella iällä. Nuorena

Sirkka Mörsky

kotoa lähtiessä ihmettelin miksi vanhemmat niin huolehtivat ja varoittelivat. Nyt ymmärrän mitä rakkaus todella on. Omista lapsista kantaa huolta ja vastuuta aina. Ajattelen, että roolini isovanhempana on yksinkertaisesti olla olemassa. Antaa nuorille aikaa ja pysyä muka-

PITOPALVELU

Pirkko Aaltonen
Pirkkola, Ilmarisenk. 20 A 1
40100 JYVÄSKYLÄ
puh. 014-642 655, 050-5876 047
www.pirkkola.net

Jalkahoidot, hieronnat ja lahjakortit

Hierontapiste Iisopista,
Liisa Nipuli
Kauppakatu 28 A 54
050 362 27 44

Sisä- ja Ulkomaalaukset + Kattomaa-
laukset. Remontti- ja Rakennustyöt
Sisällä ja Ulkona. 040 712 8888

Kattokorjaukset, Kattojen Uusimiset,
Peltisepäntyöt, Vesikourut, Tikkaat,
Lumiesteet. 040 712 8888

Taide- ja Kehysliike PEKKA KORHONEN

Gummeruksenk. 3, 40100 Jyväskylä, p. 217 587

Siivouspalvelu

Kotisiivoukset - Ikkunanpesut
Ylläpitosiivoukset
Huomioi kotitalousvähennys 60 %

LEILA SAIKKONEN

040 734 9652

www.siivouspalveluleila.com

Suomen Piiliseura 1812-2012 • www.piplia.fi • markkinoiden laajin raamattuvalikoima

JUHLITAAN PIPLIAA

NAHKAKANTISET RAAMATUT JA VIRSIKIRJAT

Anna arvostettu, henkilökohtainen
lahja. Tilaa Raamattu kultaisella
nimipainatuksella.

RAAMATTU RISTIIN RASTIIN

Upeasti kuvitettu luku- ja hakuteos
jokaiselle Raamatusta kiinnostuneelle.
Erialaisten hakemistojen avulla etsit
helposti tuttuja raamatunkohtia.

36 €

HELJÄN MUKI

Heljä Liukko-Sundströmin
teemamukit. Valloittava
uutuusmuki ilmestyy kevään
aikana. 26 € /kpl

PSALMIT

Voimasanoja pienessä lippakirjassa,
jonka aukeamat avautuvat yhdeksi
sivuksi. Huippumukava lukukokemus.
Ilmestyy toukokuussa. 10 €

Tilaukset: myynti@piplia.fi
puh. 010 838 6520

voimasanoja 200 VUOTTA • PIPLIA

PL 54 | 00241 HELSINKI | www.piplia.fi | www.raamattuvuosi2012.fi | www.pipliakauppa.fi

EkoCenter
Kirpputorit
Vaatteet Huonekalut Kengät
Astiat Kirjat yms.
Aina edullista ostettavaa!

EKOCENTER KANKITIE Kankitie 10, 40320 jkl 020 712 1580
EKOCENTER HARJUNPORRAS Gummeruksenkatu 13, 40100 Jyväskylä 040 765 3303

AUTAMME TIETOKONEASIOISSA
KotiData
www.kotidata.fi / 040 750 7550
Palvelemme Torikulmassa, Asemakatu 12-Yliopistonkatu 32

Tilaa asiakas-käynti!

Ilmoitusmarkkinointi Jaana Mehtälä p. 020 754 2309

jaana.mehtala@kotimaa.fi

 KOTIMAA-YHTIÖT

KOTIMAA-YHTIÖT

Kotimaa-yhtiöt on johtava suomalainen kirkollisen viestinnän ja henkisen hyvinvoinnin viestintätalo. **Kotimaa**, **Askel** ja **Lastenmaa** ovat Kotimaa-yhtiöiden lehtiä, joita yhdistää kristillisuus ja välittäminen.

Tule kanssamme myymään lehtiä, joissa on sanomaa.

Haluatko olla tekemisissä ihmisten kanssa? Myymällä lehtiämme, pääset samalla asiamiesyhteisömme jäseneksi. Asiamiehenä voit osallistua erilaisiin tapahtumiin ja kilpailuihin, joissa on mm. matkapalkintoja. Maksamme myyjillemme puhelin-korvaukset ja tilauspalkkioilla voit tienata mukavasti lisäansioita. Tule kokeilemaan olisiko tämä sinun tapasi tehdä seurakuntatyötä?

Odotamme sinulta myönteistä suhtautumista lehtiimme ja kiinnostusta esitellä niitä uusille lukijoille. Perehdytämme sinut myyntityöhösi, annamme osoitetukea kontaktien löytämiseen ja autamme pääsemään haluamiisi tavoitteisiin.

*"Olen löytänyt myyntityössä asiamiehenä uuden perspektiivin elämäni. . .
Saan keskustella ihmisten kanssa,
joita en olisi muuten kuvitellut kohtaavani."*

Soile Ritakallio-Tähtinen

Ole yhteydessä kello 10.00–16.00 välisenä aikana markkinointikoordinaattori Anne Mutaseen 040-570 1875 tai myynti- ja markkinointipäällikkö Pauli Saukkoseen 040-060 1386, niin keskustellaan lisää tulevasta työstäsi.

Ihmiskauppaa gradussa ja teatterissa

Taru Lähdemäki kertoo musertavan tilastotiedon: maailmassa arvioidaan olevan noin 27 miljoonaa ihmiskaupan uhria. Hän tekee graduaan uhrien – lähinnä seksityöhön pakotettujen – auttamisesta Kambodzassa.

KAARINA HEISKANEN

Seksityöhön pakotetun tarina alkaa, kun hänen köyhään kyläänsä tulee värvääjä, joka vakuuttaa, että hänellä on työlle tiedossa työtä tarjoilijana, hotellisiivoojana tai myyjänä. Tyttö lähtee työn perässä, sillä hänellä on kovat paineet ansaita rahaa perheensä elättämiseen. Värvääjä vie tytön suuriin kaupunkiin tai rajaseuduille, kauas kotoa. Työn luonne valkenee pian: tarjoilijasta on lyhyt matka miesasiakkaiden viihdyttäjäksi ja hieroja alkaa saada ”toisenlaisia” asiakkaita. Jos tyttö yrittää vastustella, häntä pahoinpidellään ja raiskataan.

– Tyttöjen tahto lannistetaan muun muassa kiduttamalla heitä sähköllä.

Raakamaisinta kohtelua on lasten myynti lapsiseksikauppaan.

– Kuvottavinta on se, että tällaiselle on kysyntää. Miten kukaan mies voi käyttää seksuaalisesti hyväkseen ihmistä tietäen, että heidät on pakotettu siihen, Taru Lähdemäki kysyy.

Kambodza on yksi pahimmista ihmiskaupan ja pakkotyövoiman lähtö- ja kauttakulkumaista. Naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta on suuri ongelma. Taru Lähdemäki etsii syitä ihmisten esineellistämiseksi lähimenneisyydestä. Vuosina 1975-79 Kambodzhassa piti valtaa punakhmerien hirmuhallinto, joka pani toimeen miljoonan ihmisen kansanmurhan ja kuljetti väärinajattelevia työleireille.

– Punakhmerit rikkoivat perheitä ja tuhosivat perheenjäsenten ja sukulaisten luottamukselliset välit. Rikottujen rakenteiden valtion syntyi arvotyhjiö. Korruptio on arkipäivää – rikkaat voivat tehdä mitä tahansa, perustaa bordellin ja käydä kauppaa ihmisillä. He ovat sääntöjen ulottumattomissa.

Turvatalosta ammattiin

Taru Lähdemäki on ollut vuoden Kambodzassa slummitöissä WEC International -järjestön kautta slummitöissä ja lastentarhanopettajan koulutustyössä.

Maassa toimii lukuisia järjestöjä,

jotka auttavat ihmiskaupan uhreja. Ne toimivat usein yhteistyössä poliisin kanssa ja järjestävät vapautusiskuja eli hakevat tytöt pois ja vievät heidät turvataloihin. Turvataloja on eri-ikäisille ja erilaista suojelun tasoa tarvitseville tytöille ja naisille. He saavat kokonaisvaltaista apua. Moni tarvitsee lääkärin hoitoa pahoinpitelyjen jäljiltä. Tarjolla on myös oikeusapua.

Osa menee kouluun oppimaan lukemisen ja kirjoittamisen alkeita, toiset opiskelevat ammattiin. Järjestöt tarjoavat tytöille ja naisille myös polun työelämään, jotta he voivat elättää itsensä sekä kotikylässä olevaa perhettään kunniallisin keinoin.

Turvatalot tarjoavat myös terapiaa.

– Luottamus on avainasia, jota ilman terapia ei onnistu. Tärkeintä on, että ihmiskaupan uhri voi tuntea olevansa hyväksytty ja arvokas sellaisena kuin on. Kun tytöt pystyvät kertomaan tarinansa ja sen mitä heille on tapahtunut, toipumisprosessi on jo käynnissä.

Joosefin tarina terapiin

Taru Lähdemäki näyttää Torstaiteatterin *Vaunuilla länteen* -näytelmässä Josefina, sisartensa orjaksi myymää tyttöä. Käsikirjoitus perustuu Raamattusta tuttuun Joosefin kertomukseen. Joosef oli kahdestatoista pojasta isän suosikki. Muut pojat kyllästyivät pikkuveljen leveysiin ja myivät hänet orjaksi. Joosef päätyi faaraan palvelijaksi ja monien vaiheiden jälkeen korkeaan asemaan faaraan hoviin. Lopulta veljekset tapaavat, isäkin on vielä elossa, vaikka on surrut poikaansa hillittömästi. Tarina päättyy sovintoon ja anteeksiantamukseen.

Ihmiskaupan uhreja auttavat kristilliset järjestöt käyttävät Joosefin tarinaa terapeutuksena.

– Joosefia ja nykyisen ihmiskaupan uhria yhdistää petetyksi tuleminen: läheinen, jopa perheenjäsen voi huijata. Joosefin tarinassa eheyttävää on sovinto ja anteeksianto. Ihmiskaupan uhria eheyttää, kun hän tajuaa, että hän ei ole syyllinen, eikä hänen pidä kantaa häpeää. Sen sijaan häntä

Ihmiskaupan uhrin tarina voi saada onnellisen käänteen. Apua saaneiden tyttöjen ja naisten tarinoita on painettu Taru Lähdemäen yllä olevaan paitaan. Avustusjärjestöt valmistavat ja myyvät paitoja.

kohtaan on tehty väärin.

Taru Lähdemäki muistuttaa, että

ihmiskaupan uhrin asema on samanlainen, asuipa hän missä päin maail-

maa tahansa. Ihmiskaupan lonkerot yltyvät pitkälle – Suomeen saakka.

ihmettelijä

TYTTI PÄÄKKÖNEN

Lapsena kävin usein mummon kanssa Suolahden kirkossa, ja siellä minun oli turvallinen olla. Sana oli kohtikäyvä, vaikka olin lapsi. Ripikouluvaiheessa kysyin papilta, mitä minun pitää tehdä, kun haluaisin turvallisen elämän itselleni. Pappi ei osannut vastata. Sen jälkeen uskonasioissa tuli pitkä tauko, kunnes tätini ja hänen miehensä tulivat uskoon. Se puhutteli koko sukua.

Työskentelin 1970-luvun puolivälissä tavaratalon osastopäällikkönä Helsingissä. Isoissa saappaissa maine meni päähän. Kaupanteko oli viinan kanssa läträämistä ja siitä tuli ongelma. Onneksi Jumala

otti minut kiinni ja ongelma jäi siihen.

Eräänä epätoivoisena syysiltana minusta tuntui, että seinät kaatuvat päälle. Läksin kävelyllä ilman päämäärää. Käännyin pitämään sadetta porttikäytävään, jossa kaksi miestä kysyi minulta, mihin olen menossa. ”Helvettiin”, vastasin. Miehet sanoivat: ”Älä vielä mene, tule tänne sisälle.” Se oli Helsingin vanha Saalem-temppeli. Sieltä en uskaltanut lähteä pois, minun oli pakko tehdä uskonratkaisu.

Jäin uupumuksen takia pois työelämästä 90-luvulla Suolahden kouluvirastosta. Oli kova isku, kun lääkäri sanoi, että nyt loppuvat työt. Mietin masentuneena, onko elämäni vielä jokin tarkoitus. Pitkän

Leo Wacklin, 62, on Keski-Suomen Ev. lut. Kansanlähetyksen lähetyssihteeri ja vapaaehtoinen toimistos sihteeri

kriisin jälkeen selvisin siitä.

Olen laulanut kuorossa, opiskellut kieliä ja kasvattanut ruusuja taloyhtiön pihassa. Hoidin myös tytäreni poikaa kolmiviikkoisesta lähtien yli viisi vuotta.

Lapsi luottaa siihen, mitä aiku-

nen sanoo. Kunpa me aikuisetkin luottaisimme siihen, mitä Isä Jumala sanoo. Jumala on antanut minulle ikuisen elämän toivon, toivon paremmasta. Joka päivä me heikot ihmiset teemme syntiä.

Jumala on siitä ihmeellinen, että

hän aika pitkään jaksaa meitä kouluttaa ja sietää. Hänen tahtonsa kuitenkin on, että kaikki ihmiset pelastuisivat. Kun nyt katson elämäni taaksepäin, uskon että kaikki elämäni vaiheet on suunniteltu ennakkoon. Minä olen vain mennyt valmiissa askelmissa, välillä kottaten ja välillä iloiten.

Viimeisen kymmenen vuoden ajan korvani ovat käyneet entistä herkemiksi. Joskus yövuoteellakin Jumala herättää minut Pyhän Hengen kautta. Silloin saatan itkeä ja ihmetellä Jumalan hyvyyttä ja uskollisuutta. Joskus koen, että Jumala haluaa minun rukoilevan jonkun hädässä olevan ihmisen puolesta. Jälkikäteen voi käydä selville, että ajoitus oli juuri oikea.

Suhteeni Jumalaan on riippuvuusuhde, päiväkään en jaksan ilman hänen apuaan. Joka päivälle haluan ottaa Raamatun evästä, siten jaksan vaikeinkin päivinä. Haluan myös olla kertomassa ihmisille evankeliumia niin kauan kuin jaksan.